

Kaare Lee Lehne
Hesteland
4521 LINDESNES

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/6122

Dato
06.05.2016

Tillatelse med vilkår til bruk av utenlandske treslag til juletre- og pyntegrøntproduksjon på eiendommen gnr 157 bnr 3 i Lyngdal kommune

Vi viser til søknad om utsetting av utenlandske treslag på eiendommen gnr 157 bnr 3 i Lyngdal kommune. Det søkes om tillatelse til å plante 2500 fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) og 2500 nordmannsedelgran (*Abies nordmanniana*) til henholdsvis juletre- og juletre-/pyntegrøntproduksjon (tallet er justert i forhold til opprinnelig søknad etter tlf.samtale 03.05.16). Det søkes samtidig om tillatelse til å plante 15000 nobeledelgran (*Abies procera*). Totalt omsøkt areal er ca. 70 daa. De to teigene som ligger mot elva er tiltenkt juletre- og pyntegrøntproduksjon, og teigen som ligger lengst syd er tiltenkt pyntegrøntproduksjon. Vestre teig mot elva er et tidligere utmarksbeite, østre teig mot elva og teig i syd er tidligere plantefelt. På naboeiendommen i øst gnr 156 bnr 4 er det i følge søker eksisterende bestand med nobeledelgran og nordmannsedelgran. Søker driver fra før av aktivt innen juletre og pyntegrønt med en produksjon på over 200 daa på en annen eiendom.

Lovgrunnlaget

Utsetting av utenlandske treslag i Norge krever tillatelse etter naturmangfoldloven (nml). Søknader om slik tillatelse behandles etter *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*, fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juli 2012.

Risikoen for ukontrollert spredning av utenlandske arter og mulige skadevirkninger for arter og naturtyper skal vurderes. Det er vanlig å sette vilkår for tillatelsen for å redusere risikoen for skader.

Etter nml § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og vurderingen og vektleggingen skal framgå av vedtaket.

Vurdering

Fjelledelgran er i *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* oppført i kategori lav risiko for spredning. På artsdatabanken sine sider står det beskrevet at fjelledelgran under våre forhold kan sette frø fra 30-40 års alder. Ved oppnåelse av denne alder er det sannsynlig at den kan spre seg i naturen. Fageksperter mener at det er liten grunn til å tro at fjelledelgran representerer noen økologisk risiko¹. Nobeledelgran er i svartelista oppført i kategorien med lav risiko for spredning. Treslaget benyttes til pyntegrøntproduksjon og når derfor fram til reproduktiv alder. Det er påviste spredning av nobeledelgran i Norge. Den største konsentrasjonen av spredningen observeres nærme mortreet. Nordmannsedelgran er ikke risikovurdert av Artsdatabanken, men er vurdert til å ikke kunne reproducere i norsk natur de neste 50 år². Treslaget benyttes i størst grad til juletreproduksjon, men er også egnet til pyntegrøntproduksjon. Vi vet at en del utenlandske treslag og organismer som følger med trærne påvirker naturen på stedet negativt ved at de fortrenger planter og dyr som er der fra før eller ved at de har med seg sykdommer.

¹ Artsdatabanken: Norsk svarteliste 2012. <http://databank.artsdatabanken.no/FremmedArt2012/N63757>

² Vedlegg 3 i Gederas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

I naturbase er det registrert livsmiljø, naturreservat, naturtyper og arter av særlig stor forvaltningsinteresse nærmere enn 1000 meter fra omsøkte areal, jf. tabeller under.

Kartleggingsstatusen for naturtyper i denne delen av Lyngdal er vurdert til å være middels god.

Kunnskapen om naturmangfoldet i området vurderes som tilstrekkelig for å behandle søknaden, jf. nml § 8. Ingen av registreringene er innenfor omsøkte areal.

Livsmiljø	Vegetasjonstype	ID	Avstand til utsettingsområde
Liggende død ved	Lågurtskog, typisk	96357	435 m
Rik bakkevegetasjon	Lågurt-eikeskog	96165	630 m
Eldre lauvsuksesjon	Blåbærskog, typisk	96295	890 m
Eldre lauvsuksesjon	Lågurtskog, typisk	96300	800 m

Verneform	Områdenavn	IID	Avstand til utsettingsområde
Naturreservat	Lautjønn	VV00001469	985 m

Områdenavn	Naturtype	Verdi	Avstand til utsettingsområde
Lauvskardheia	Gammel fattig edellauvskog	B	985 m
Lyngdalselva	Viktig bekke drag	B	1160 m

Norsk navn art	Vitenskapelig navn art	Status rødlista 2010	Avstand til utsettingsområde
Elvemusling	<i>Margaritifera margaritifera</i>	VU-Sårbar	985 m

Føre-var-prinsippet (§ 9):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var for å unngå skader på naturen. I områder der slike trær ikke hogges før frøsetting kan de spre seg utenfor plantefeltene. Virkningen av mange fremmede arter på stedegen natur kan først være negativ etter mange år som viltvoksende, og det er derfor vanskelig å ha full oversikt over eventuelle negative virkninger for naturen. Det er derfor viktig å være føre-var i forhold til bruk av utenlandske treslag. Gjennom vilkårene som settes for tillatelsen mener vi at det ikke er noen risiko for spredning av treslaget utenfor plantefeltet.

Samla belastning (§ 10):

Vilkårene for tillatelsen skal sørge for at tiltaket ikke gir noen belastning for naturen i området og den samla belastningen i området vil derfor ikke øke etter plantingen.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11):

Den som får tillatelse til utplanting må selv dekke kostnader ved å hindre og begrense eventuelle skader; eksempelvis tilsyn og eventuelle andre tiltak.

Oppsummering:

Fjelledelgran og nobeledelgran vil på lang sikt kunne medføre spredning hvis det ikke settes vilkår for å motvirke dette. Hvis trær som plantes i nærheten av elva når fram til frøproduserende alder vil det kunne være vanskelig å ha kontroll over spredningen, siden frøspredning på vassdrag vil resultere i spredning over lengre avstander.

Konklusjon:

For å sikre at spredning ikke skjer, settes det vilkår om at juletrærne skal hogges før de får spiredyktige frø. Trær til pyntegrøntproduksjon når fram til spiredyktig alder, og det er derfor viktig å sette vilkår for å hindre spredning. Det vil i tillegg til ordinære vilkår være behov for å komme med føringer rundt hvilke områder som tillates tilplantet med nobeledelgran. Årsaken til dette er deler av omsøkt areal sin nærhet til vassdrag. Fylkesmannen kan ikke se at utplantingen som skissert vil påvirke de nevnte naturtypelokalteter og artsforekomster, såfremt vilkårene i tillatelsen blir fulgt.

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål gir Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder tillatelse til bruk av utenlandske treslag som følger:

Omsøkt areal	Treslag	Antall planter
Ca 5 dekar	Fjelledelgran (<i>Abies lasiocarpa</i>)	2 500 stk
Ca 5 dekar	Nordmannsedelgran (<i>Abies nordmanniana</i>)	2 500 stk
Ca 60 dekar	Nobeledelgran (<i>Abies procera</i>)	15 000 stk

Tillatelsen gjelder for omsøkt areal, treslag og antall som i tabellen over og har en varighet på 5 år, dvs. fram til 06. mai 2021 (se kartvedlegg).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Nobeledelgran tillates kun utsatt på den sydlige teigen (se kart).
- Det skal beholdes/ eventuelt utvikles en naturlig kantsone mot elva Littleåna. Sonen skal være tilstrekkelig bred til at den motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.
- Skogeier skal gjennom internkontroll etablere rutiner for å sikre at avvik fra tillatelsen eller forskriften ikke inntreffer.
- Dokumentasjon på internkontroll skal fremlegges på forespørsel. Et eksempel på skjema til bruk ved internkontroll finnes på Fylkesmannens nettside <https://www.fylkesmannen.no/Aust-og-Vest-Agder/Landbruk-og-mat/Skogbruk/Forskrift-om-utsetting-av-utenlandske-treslag-til-skogbruksformal/>
- Trærne som benyttes til juletreproduksjon skal hogges før de det setter frø, og senest innen 20 års alder og/ eller høyde over 4 meter.
- Eventuell spredning av nobeledelgran og nordmannsedelgran utenom feltet for pyntegrøntproduksjon skal kontrolleres minst hvert 4. år etter at trærne har blitt frøbærende. Dette gjelder også for allerede etablerte felter i nærhet til det omsøkte. Eventuell naturlig foryngelse av nobeledelgran og nordmannsedelgran utenom feltet for pyntegrøntproduksjon skal fjernes.
- Trærne som benyttes til pyntegrønt skal hogges når produksjonen opphører. Eventuelle oppslag av nobeledelgran og nordmannsedelgran på feltet skal kontrolleres og fjernes de påfølgende 5 år etter hogst av feltet.

Kontroll

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet fører tilsyn med at utsetting av utenlandske treslag skjer i samsvar med bestemmelsene i forskrift, herunder tilsyn med eventuelle spredningsområder.

Ved avvik fra bestemmelsene kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, eller trekke tillatelsen tilbake.

Tillatelsen skal oppbevares hos tiltakshaver/grunneier inntil vilkårene i tillatelsen er oppfylt, jf. forskriften § 7.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven kap. VI. Klagefristen er tre uker etter du har mottatt vedtaket. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages på og de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Vi gjør oppmerksom på at vedtaket ikke er endelig, siden vedtaket kan påklages.

Gjennomføring av tiltaket før klagefristen er utløpt utføres på søkers risiko.

Med hilsen

Unni Svagård (e.f.)
ass. landbruksdirektør

Ole Stabekk
fylkesskogmester

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Ole Stabekk, tlf: 38 17 661 91

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL

The map displays a topographic view of a rural landscape. Key features include:

- Topography:** Contour lines indicating elevations from 25 to 250 meters.
- Roads:** E39 is visible running horizontally across the upper part of the map.
- Settlements:** Kjeråsen, Hagen, Hagekleiva, Stakkemyra, Langemyra, Strandekniben, Slaget, Lundebrukka, Ulsåsen, and Håvåsen.
- Colored Regions:**
 - Red:** Labeled 'Utenlandske treslag' (Foreign woodlots).
 - Green:** Labeled 'Utenlandske treslag' (Foreign woodlots).
 - Yellow:** Labeled 'Hagekleiva' (Garden slope).
- Other Labels:** '157.7' and '157.2' are visible near the top left, and '175' is visible near the bottom right.

